

OUTSIDER

Vlado Kreslin, Kaja Širok, Ivana Djilas, Živa Deu, Agata Tomažič, Ivica Đikić,
Esad Babačić, Nejc Pohar, Jani Pirnat, Alojz Ihan, Aleš Vodopivec, Mojca Pišek,
Tadej Zupančič, Nina Kožar, Jana Krivec, Catherine Croft, Marko Jakše

9 772 386 003 005

KAMBRA: ZRASLA IZ ŽIVE SKALE

Arhitektura: Lucija Penko, Rok Žnidaršič
Pliskovica, 2018
Foto: Janez Marolt
Besedilo: Ajda Bračič

Kambrina zgodovina se je začela okoli leta 1600, ko so na živi kraški skali v vasi Pliskovica postavili majhen kmečki hlev, in je skoraj štiri stoletja valovala v umirjenem ritmu sonca in burje, ki sta izostriila njegove kamnite poteze. Leta 2018 pa se je za Kambre začelo novo poglavje: investitorica Vilma Penko je hišico v tandemu s svojo hčerko Lucijo, arhitektko, in z arhitektom Rokom Žnidaršičem spremenila v pravcato kraško oazo spokojnosti in zadovoljstva, v kateri lahko obiskovalci tudi prenočijo.

Zadnja prebivalka Kambre je bila menda kravica po imenu Sivka, danes pa jo naseljuje duh udobja in topline. Arhitekta sta načrtno ohranila vse kovane detajle na fasadi, ki spominjajo na dejstvo, da je bila stavba nekoč hlev, prav tako sta ohranila vse bistvene značilnosti tradicionalne kraške gradnje. Tako je bilo bistvo projekta obnove v

razgaljanju kamnitega srca Kambre in v izpostavljanju posebnosti, ki jo ločujejo od drugih kraških hiš. Uporabljeni materiali so iskreni in trpežni. Prostori kot rdeča nit povezuje vidni beton, ki se zliva z lokalnim kamnom, povsod, kjer je bistven dotik, pa se pod prsti znajdejo naravne hrastove površine.

Kontrapunkt obstoječi stavbi je nov paviljon, ki s svojo lego objema prostor vrta in nežno namiguje na tradicionalne kraške borjače oziroma notranja dvorišča. Kambre v enaki meri deluje zunaj in znotraj. Z izbrano kraško vegetacijo iz letnega časa v letni čas spreminja svojo podobo in obiskovalcu postreže z očarljivo izkušnjo kraškega bivanja. Izraz »kambre« v kraškem dialektu pomeni dnevno sobo, glavno sobo v pritličju hiše, in Kambre s svojo dostopnostjo in vedrino prav zares vabi k druženju in skupnemu preživljjanju časa.

**Zadnja prebivalka
Kambre je bila menda
kravica po imenu
Sivka, danes pa jo
naseljuje duh udobja
in topline.**

POGOVOR Z ARHITEKTKO

LUCIJO PENKO:

Kako ste se odločili, katere obstoječe materiale ohraniti in katere zamenjati oz. dopolniti z novimi? Ohraniti in izpostaviti smo žeeli vse izvirne elemente tradicionalne kraške gradnje. Odprli smo vse okenske odprtine, ki so bile bodisi pozidane bodisi zapolnjene z gradbenim materialom. Kamnite zdove smo očistili, da zdaj jasno razkrivajo svojo teksturo, ohranjeni so bili vsi kamniti okvirji oken in vrat (po kraško erte) ter leseno, hrastovo ostrešje. Nedotaknjen je ostal izprani omet na fasadi, ostali so tudi vsi mali kovani detajli, kot so žebliji in obroči, ki razkrivajo dejstvo, da je hiša nekoč služila kot hlev in prostor za spravilo sena.

Zamenjani so bili dotrajani korci, v hiši najdene opečnate planete pa so bile uporabljenе za izdelavo notranjih okenskih polic.

Kako ste poskrbeli za to, da je stavba skladna s sodobnimi smernicami glede energetske učinkovitosti?

Ker smo žeeli ohraniti videz in celovitost kamnite kraške gradnje, se za uporabo toplotne izolacije na obstoječih stenah nismo odločili. Že sama debelina zidu omogoča naravno uravnavanje temperature prek akumulacije toplote v njegovi kamniti masi. Prenovljeno ostrešje je nad špirovci izolirano s tankim slojem visokozmogljive večplastne izolacije, sestavljene iz plasti folije in tanke pene. Oba objekta se ogrevata s talnim gretjem v betonskem tlaku, in sicer prek sistema toplotne črpalke zrak-voda, ki je v kraškem prostoru pogosto uporabljena sodobna tehnologija ogrevanja. V hiši je za posebej mrzle dni umeščena tudi peč na drva s sistemom »post combustion« in 80-odstotnim izkoristkom.

Med izvedbo projekta se večkrat pojavijo nepričakovane ovire. Kaj je bilo največji izviv, s katerim ste se srečali med izvedbo prenove? Način prenove in želja po ohranitvi izvirnih elementov sta marsikdaj zahtevala več časa za načrtovanje in usklajevanje detajlov ter iskanje novih, prilagojenih tehničnih rešitev, ki izvajalcem niso bile znane. Nekaj takih situacij se je pojavilo pri detajliranju žlebov in ostrešja, pri opažanju vsepovsod prisotnega vidnega betona in tudi pri inštalaciji oken in vrat ob stikih s kamnitimi zidovi. A s potrežljivostjo in timskim delom ter s predanostjo načrtovalcev, izvajalcev in investitorja je rezultat včasih celo presegel pričakovanja.

POGOVOR Z VILMO PENKO:

Zakaj ste se odločili za investicijo v staro gospodarsko poslopje?

Prvi korak je bila naša odločitev – pred tremi leti – da obnovimo staro kraško hišo. Ogledali smo si štiri zelo različne hiše na Krasu. Ta hiša je bila drugačna od ostalih treh, občutek v prostoru je bil prijeten. In seveda njena posebnost – skala v notranjosti. Zgrajena je bila na skali, okoli leta 1600. Odločitev za nakup je bila soglasna in preprosta: vsem je bila všeč.

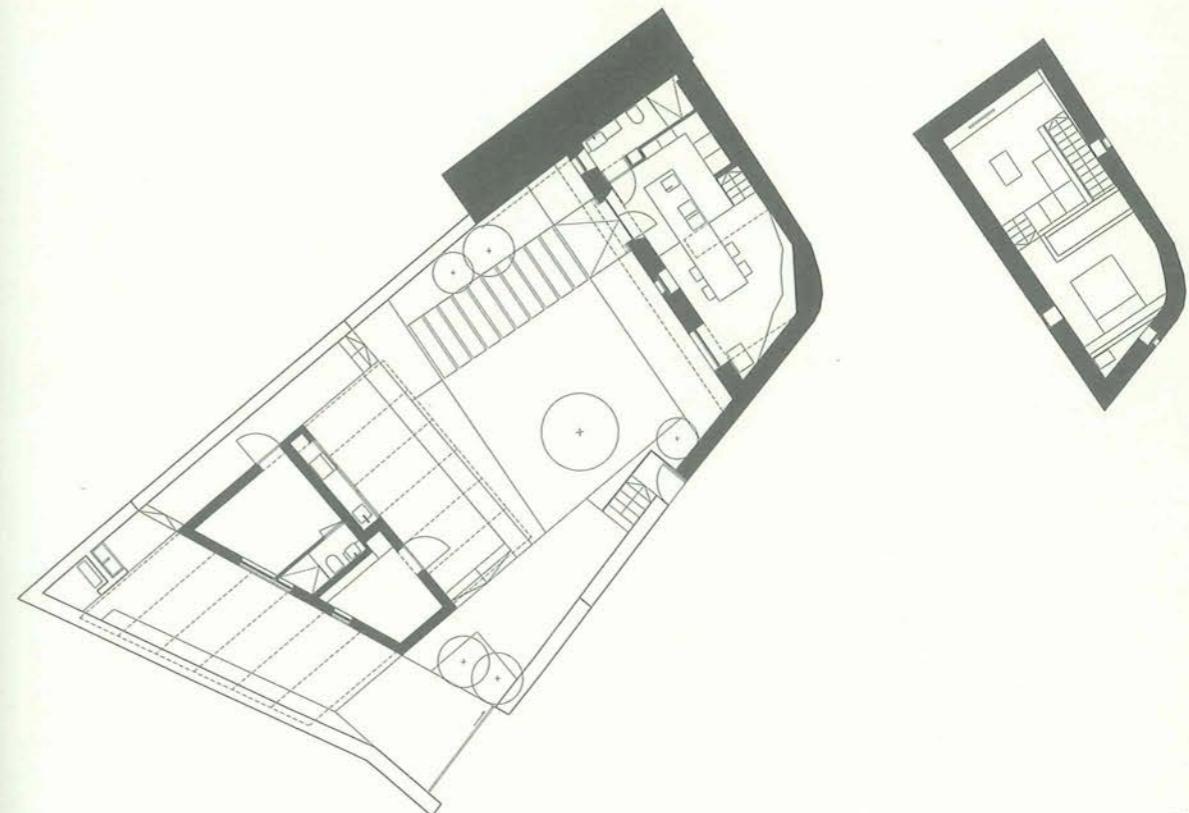
Kambra je v prvi vrsti namenjena kratkoročnemu oddajanju. Pa bi lahko v njej tudi živel?

Da, seveda, Kambra smo pravzaprav prenovili za stalno bivanje. V procesu obnove pa smo se odločili, da jo ponudimo na trgu, obiskovalcem Krasa, ki si želijo nekaj posebnega in drugačnega. Kras ima bogato zgodovino, tradicijo, ima izjemno lokacijo, leži na najzahodnejšem delu osrednje Evrope, in ponuja

tako rekoč vse, v vseh letnih časih, za vse in vsakogar. Kambra pomeni »dnevna soba«, in takšna je tudi njen funkcija, omogoča prijetno bivanje v notranjosti in zunaj, je dom, njena naloga pa je tudi povezava z lokalno ponudbo v Pliskovici ter okolici, bližnji in daljni.

Kaj je vaša najljubša značilnost nove Kambre?
Obdržala je originalnost in je hkrati sodobna, je super kombinacija starega, izvirnika, in novega, s paviljonom in letno kuhinjo ter vrtom. Kambra je bivalni prostor v najboljšem pomenu besede.

Tloris pritličja in nadstropja
M 1:100 (A3)

Ime projekta: Kambra

Avtorja arhitekture: Lucija Penko, Rok Žnidaršič
Investitor: Vilma Penko/Micom Edu, d.o.o.

Fotograf: Janez Marolt

Lokacija: Pliskovica

Leto načrtovanja: 2015

Leto izvedbe: 2018

Površine (neto):

Hiša: 58 m²

Paviljon: 21 m²

Parcela: 230 m²

Građene konstrukcije: Franc Pezdirc, s. p.

Elektroinstalacije: EVO, d. o. o.

Strojne inštalacije: Matjaž Strušnik, s. p.

Gradbeni nadzor: INGRA – MI 4, d. o. o.

Gradbena dela: Štolfa, gradbeno podjetje, d.o.o.

Elektroinstalacije: Janez Mežnar, s. p.

Strojne inštalacije: Instalacije Aleš Abram, s. p.

Ključavničarska dela: Marjan Golob, s. p.

Mizarska dela: Piskar Henrik, s. p.

Zunanja ureditev:

Projektiranje: Matevž Kopitar

Izvedba: Propepa, d. o. o.

Grafična podoba: Tjaša Krivec

